

Sarpsborg kommune
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Dato: 25.04.2023
Saksref: 202305646-3
Deres ref.: 22/19835-29
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Marianne Hvalsmarken

E-post: Marianne.Hvalsmarken@banenor.no

Sarpsborg kommune - Varsel om oppstart av planarbeid for Rosenkrantz gate, nytt reisetorg og ny strøksgate - Bane NORs uttalelse

Vi viser til brev datert 17.03.23.

Sarpsborg stasjon spiller en viktig rolle for togtrafikken på Østfoldbanen. Stasjonen betjener gjennomgående person- og godstog til Halden og Sverige og er et knutepunkt med forbindelser til Østfoldbanen Østre linje, Borregård godsterminal, Rolvsøy godsterminal, tømmerterminal og Bane NORs driftsbasis.

Utbygging av Sarpsborg stasjon er ikke prioritert i Nasjonal transportplan, Bane NOR har derfor ikke noe aktivt planarbeid for strekningen. Det er viktig at det varslede planarbeidet hensyntar både dagens utforming av Sarpsborg stasjon, samt mulighetene for fremtidige utvidelser og utvikling av stasjonen og stasjonsområdet.

Bane NOR som jernbanemyndighet mener

Varslet planavgrensning omfatter nasjonale jernbaneinteresser.

Jernbanens arealbehov

Det er av nasjonal interesse at man sikrer jernbanens behov for å drifte, vedlikeholde, fornye og utvikle det nasjonale jernbanenettet. Bane NOR vil motsette seg planforslag der dette ikke ivaretas tilstrekkelig. Jernbanens arealer må avsettes med baneformål.

Stasjonsfunksjoner

Det blir viktig i planarbeidet at arealer på stasjonen vurderes ut ifra viktige stasjonsfunksjoner, herunder adkomst til stasjonen, overgang til annet kollektiv, parkering for togreisende, HC-parkering, kiss-n-ride, taxi, mm. Om enkelte funksjoner ønskes flyttet på, for eksempel parkering for togreisende, må tilsvarende erstatningsarealer for dette sikres innen rimelig gangavstand til stasjonen. Det er imidlertid flere funksjoner som uansett vil være nødvendig å opprettholde på eller i umiddelbar nærhet til stasjonen og spor/plattform.

Buss-for-tog

Når togtrafikken ikke kan kjøre som normalt grunnet toginnstillinger for en kortere/lengre periode, eller det inntreffer operative hendelser, må det settes inn alternativ transport for å erstatte tog. Alternativ transport vil vanligvis bety buss for tog, i hovedsak buss klasse III. Alternativ transport stopper normalt i nærheten til togstasjonene, og så langt mulig på bussholdeplasser som gir gode og trafikksikre løsninger for av- og påstigning.

Det er viktig at veisystemet til/fra stasjonen alltid er tilgjengelig for dette. Endringer i Rosenkrantz gate må derfor hensynta behovet for fremkommelighet til Sarpsborg stasjon både i anleggsfase og når tiltaket er ferdig bygget/tatt i bruk.

I varselet beskrives at man i planarbeidet skal gjennomføre en trafikkutredning og se på et nytt kollektivknutepunkt for å sikre gode overganger mellom kollektivtransport ved Sarpsborg stasjon. Bane NOR vil trekke frem at det er viktig at også alternativ transport for tog medtas i dette arbeidet slik at tilstrekkelig areal/fremkommelighet sikres.

Kommentar til varslet planavgrensning

Bane NOR stiller spørsmål til planavgrensningen, der bl.a. deler av planavgrensningen går ut til nærmeste spor og andre steder på stasjonen til nærmeste bebyggelse. Varslet avgrensning kan medføre at viktige jernbanehensyn ikke blir vurdert i sammenheng. Det er uklart for oss hvorfor avgrensningen er slik det er blitt varslet og stiller spørsmål til om denne bør vurderes utvidet, eller alternativt innskrenket for å sikre at arealer vurderes mer helhetlig.

Rammebetingelsene for jernbanen er i endring, og det kan derfor være vanskelig å forutse hvilke behov som kan oppstå. Vi er derfor opptatt av å sikre mulighetene for videre utvikling.

Bane NOR har en rekke krav til planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging; <https://www.banenor.no/contentassets/9a9bfc1577d743f28b4a99fd677c36ba/veileder-nasjonale-jernbaneinteresser-i-arealplanlegging.pdf> , samt i vårt tekniske regelverk; <https://trv.banenor.no/wiki/Forside> .

Vi forventer at forslagsstiller setter seg inn i dette materialet før det utarbeides planforslag. Vi ønsker å bli involvert i det videre planarbeidet, og anbefaler at planutkast oversendes oss før det legges ut på offentlig høring.

I tillegg til myndighetsrollen har Bane NOR en rolle som grunneier. Bane NOR som grunneier har behov for å ivareta sine interesser i plansaker på linje med andre grunneiere.

Bane NOR som grunneier har følgende merknader

Bane NOR Eiendom driver med utleie av bebyggelse som ikke brukes til baneformål på stasjonen, og har tilhørende parkeringsarealer for leietakere. Vi ønsker at disse parkeringsplassene ivaretas/videreføres.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
ass. sjef Planforvaltning
Bane, Drift og teknologi

Marianne Hvalsmarken
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:

Sarpsborg kommune

Kopi:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
VIKEN FYLKESKOMMUNE